

ข่าวเด่นประจำสัปดาห์จากเบอร์ลิน

(Weekly News from Berlin)

สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ กรุงเบอร์ลิน

8 มกราคม 2564

ข่าวภายในประเทศ และข่าวเศรษฐกิจ

จะเกิดขึ้น หรือจะดับลง ความตกลงทวิภาคีด้านการลงทุน (BITs) ระหว่างสหภาพยุโรป และจีน

ข้อดีของความตกลงฯ

มากกว่า 10 ปีที่ผ่านมา บริษัทในสหภาพยุโรป (EU) ต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบอย่างมากมาย ในการประกอบธุรกิจในประเทศจีน มากกว่าเมื่อเทียบกับบริษัทจีน ต้องปฏิบัติตาม EU ถึงแม้ว่า จีนจะเข้ามาเป็นสมาชิกองค์การการค้าโลก (WTO - World Trade Organization) นานกว่า 20 ปี แล้วก็ตาม ก็ไม่ได้ทำให้สถานการณ์ดีขึ้นแต่อย่างใด ในขณะที่บริษัทพันธมิตร Joint Venture ที่ร่วมงานในประเทศจีน ก็ถูกบังคับให้พยายามที่จะดูความรู้/ข้อมูล ของบริษัทพันธมิตรจากยุโรปอย่างหนักหน่วง ซึ่งเหมือนกับการที่รัฐบาลกรุงปักกิ่ง ให้อาโดปกระตุ่น กลายๆ กับบริษัทในประเทศ โดยความตกลงทวิภาคีด้านการลงทุน (เยอรมัน

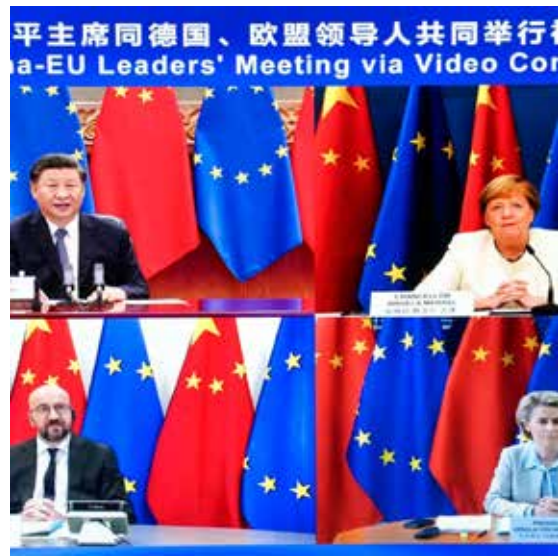

Investitionsschutzabkommen; อังกฤษ BITs - Bilateral Investment Treaty) ระหว่าง EU กับจีน จะเป็นเครื่องมือลดความเหลื่อมล้ำได้บ้าง ไม่มากก็น้อย ซึ่งในเวลานี้ ก็มีความจำเป็นที่จะต้องมีการลงนามในความตกลงมากขึ้น โดยนักวิจารณ์จำนวนมาก ออกมาแสดงความเห็นว่า เป็นการกระทำที่ผิดที่จะทำความตกลงกับจีน ในช่วงที่รัฐบาลคอมมิวนิสต์ของจีน ยังจับกุมนักวิจารณ์ ปรามปรามชาวอุยกูร์ ชนกลุ่มน้อยมุสลิม จำกัดสิทธิพิเศษของฮ่องกง ที่ได้ให้สัญญาในระดับนานาชาติไว้ กัดต้นประเทศเพื่อนบ้านในแถบทะเลจีนใต้อย่างหนัก และความต้องการที่จะกลายเป็นผู้นำในระดับโลก และทำทุกอย่างเพื่อที่จะให้ถึงจุดนั้น แต่แน่นอน สำหรับ EU ไม่มีพันธมิตรทางการทูตไหน จะสามารถเจรจาได้ยาก เท่ากับประเทศจีน แต่ก็ได้หมายความว่า EU จะไม่สามารถที่จะทำการเจรจากับจีนได้เลย การที่กรุงปักกิ่งเข้ามารุกล้ำอำนาจอธิปไตยของพื้นที่พิเศษฮ่องกง ในช่วงต้นเดือนมิถุนายน 2020 EU ก็ควรที่จะออกมาใช้มาตรการคว่ำบาตร อะไรสักอย่าง กับจีน แต่การเจรจา BITs ที่ยาวนานมาถึง 7 ปี ก็เหมือนเป็น

นโยบายภาครัฐ เศรษฐกิจการลงทุน แนวโน้มตลาด รายงานสินค้าและบริการ อื่นๆ

หมายเหตุ - ข้อมูลต่างๆ ที่ปรากฏ เป็นข้อมูลที่ได้ จากแหล่งข้อมูลหลากหลายที่มา และมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ข้อมูลแก่บุคคลที่สนใจเท่านั้น ทั้งนี้ สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ กรุงเบอร์ลิน จะไม่รับผิดชอบในความเสียหายใดๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการที่บุคคลนำ ข้อมูลไปใช้ไม่ว่าโดยทางใด

บ่วงมัดทั้ง 2 ฝ่ายไว้ ทำให้ทั้ง 2 ฝ่าย ทำอะไรไม่ได้มาก แต่การจะยืดเวลาการเจรจาออกไป ก็ไม่ได้ทำให้ EU สามารถตัดขาดจากผู้ส่งสินค้า และผู้ซื้อสินค้าในต่างประเทศที่สำคัญที่สุดไปได้อยู่ดี ความพยายามที่จะเข้ามาขยายอำนาจในจีน ไม่ว่าจะมากน้อยอย่างไร เข้ามาได้ ก็ย่อมดีกว่าไม่ได้ทำอะไรเลย เรียกได้ว่า BITs เป็นสิ่งสำคัญในการเดินทาง การเมืองตามสภาวะการณ์ทางการเมือง ที่แท้จริง แต่ก็ไม่ได้หมายความว่า EU จะต้องเห็นดีเห็นงามกับการปราบปรามโดยใช้กำลังของจีนในซินเจียง หรือฮ่องกง แต่อย่างใด สิ่งนี้เอง ที่ EU ต้องแสดงจุดยืนที่ชัดเจน

เรื่องที่ 2 ที่มักจะถูกวิจารณ์ ก็คือ จีนให้คำสัญญาว่า จะจัดการกับปัญหาการบังคับใช้แรงงานอย่างผิดกฎหมายเพียงเล็กน้อย เท่านั้น แน่نون หากทำให้จีนสามารถลงนามในข้อตกลงว่า จะจัดการเปลี่ยนแปลงข้อกฎหมาย พร้อมกับการระบุเวลาที่ชัดเจน จะเป็นสิ่งที่ดีกว่า แต่ EU ก็ได้สร้างเครื่องมือในการใช้มาตรการคว่ำบาตรทางเศรษฐกิจ หากมีการละเมิดสิทธิมนุษยชนระดับโลกขึ้นมา ซึ่งเครื่องมือก็สามารถนำมาใช้กับประเทศจีน ได้เช่นกัน และจะสามารถนำมาใช้งานได้โดยไม่กระทบกระเทือนกับนโยบายการเมืองปกติ กับประเทศจีน และไม่มีคามจำเป็นที่จะต้องใช้ BITs มาร่วมเข้าไปให้วุ่นวาย

เรื่องที่ 3 ที่เกรงว่า BITs ระหว่าง EU และจีน จะทำให้ความสัมพันธ์กับ ประธานาธิบดีคนใหม่ของสหรัฐอเมริกา (USA) นาย Joe Biden สั่นครอนได้ ในเวลานี้ ทราบเป็นอย่างดีว่า USA จะต้องกลับมาสร้างความเชื่อมั่นต่อ EU ที่ประธานาธิบดีก่อนหน้านี้ได้ทำลายไป กลับคืนมา ซึ่ง EU ใช้ข้อได้เปรียบจากความกลัวของจีน ที่นาย Biden เข้ามารับตำแหน่งแล้ว EU จะกลับไปสนิทกับ USA อีกครั้ง ให้เป็นประโยชน์ โดยขอบเขตที่ EU จะร่วมงานกับสหรัฐอเมริกา ยังมีอีกมากมาย ไม่ว่าจะเป็นการปฏิรูป WTO การเข้าถึงการประกวดราคาของภาครัฐ หรือการจัดการด้านมาตรฐานเทคโนโลยี ซึ่งเป็นหน้าที่ของนักการเมืองผู้นิยมการเมืองตามสภาวะการณ์ทางการเมือง อย่างแท้จริง

ข้อเสียความตกลงฯ

ปัญหาหลักของความตกลงทวิภาคีด้านการลงทุน อยู่ที่จุดเริ่มต้น สำหรับจุดยืนของนายกรัฐมนตรีเยอรมนี นาง Angela Merkel ดูเหมือนว่า นาง Merkel ต้องการที่จะจบการเจรจา ก่อนที่เยอรมนี จะลาตำแหน่งประธานสภา EU ซึ่งก็ไม่มีทราบว่าจะทำไม่ถึงต้องรื้อร่อน หลังจากที่มีการเจรจายืดเยื้อมานานถึง 7 ปี ซึ่งเหมือนเป็นการกระทำที่ปราศจากแผนการใด ทั้งสิ้น แต่แน่นอน เมื่อมองผ่านมุม

- นโยบายภาครัฐ เศรษฐกิจการลงทุน แนวโน้มตลาด รายงานสินค้าและบริการ อื่นๆ

หมายเหตุ - ข้อมูลต่างๆ ที่ปรากฏ เป็นข้อมูลที่ได้ จากแหล่งข้อมูลหลากหลายที่มา และมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ข้อมูลแก่บุคคลที่สนใจเท่านั้น ทั้งนี้ สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ กรุงเบอร์ลิน จะไม่รับผิดชอบในความเสียหายใดๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการที่บุคคลนำ ข้อมูลไปใช้ ไม่ว่าโดยทางใด

มองของประธานาธิบดีสาธารณรัฐประชาชนจีน นาย สี จิ้นผิง ก็ไม่มีอะไรที่จะต้องสงสัยว่า สิ่งนี้ อยู่ในแผนการเมืองที่วางไว้ ที่ต้องการให้มีการลงนามในความตกลงฯ ก่อนที่ นาย Biden จะเข้ามารับตำแหน่งประธานาธิบดีคนใหม่ของสหรัฐอเมริกา และต้องการให้ความสัมพันธ์ระหว่าง EU กับมหาอำนาจอย่างจีน เป็นจุดยืนหลักในการหารือ กับโลกตะวันตกอื่น ดีขึ้นไป ซึ่งในเวลานี้ EU ที่เคยให้ความสำคัญกับ “อำนาจอธิปไตยด้านภูมิศาสตร์การเมือง” ต้องแสดงความสามารถในการเจรจาอย่างเสรีให้เห็น แต่ก็คงจะไม่สามารถห้ามไม่ให้สงสัยว่า การตัดสินใจในการทำความตกลง เป็นการตัดสินใจในเชิงนโยบายที่ถูกต้องขนาดไหน โดยในกรณีแรก เป็นไปได้ที่ EU จะสร้างความไม่พอใจให้กับนาย Biden เป็นอย่างมาก หลังจากที่ EU ได้ตั้งความหวังไว้กับชัยชนะไว้มาก ซึ่งส่วนหนึ่งได้หวังว่า ความร่วมมือระหว่าง EU กับ USA จะนำการร่วมกำลังมาต่อต้านประเทศจีน ควรที่จะเหนียวแน่นขึ้นไปอีก

คำถามต่อไป ได้อะไรจากความตกลงฯ ประธานคณะกรรมการธิการ EU ได้กล่าวว่า เป็นความตกลงฯ ที่เรียกได้ว่า เป็นเหตุการณ์สำคัญในประวัติศาสตร์ ซึ่งไม่มีใครสามารถที่จะตอบคำถาม ได้อย่างจริงจัง เพราะไม่มีใครเห็นข้อมูลในความตกลงฯ และไม่เห็นอะไรที่เป็นการเปลี่ยนแปลง ที่สามารถจับต้องได้ในเวลานี้ แล้วที่ถามว่า EU จะได้รับความเป็นธรรมในการลงทุนในจีน จริงหรือไม่ จนถึงวันนี้ ก็ยังไม่เห็นอะไรเป็นรูปเป็นร่างในเรื่องดังกล่าว ส่วนคำถามด้านสิทธิมนุษยชน จีนได้เพียงออกมากล่าวว่า “จะพยายาม” ในการแก้ไขปัญหา ค่าแรงงานในซินเจียง หรือฮ่องกง เท่านั้น ซึ่งหากไม่มีอะไรเกิดขึ้นเลย ก็เท่ากับว่า EU ยอมขายอุดมคติหลัก ไปในราคาถูก อีกสิ่งสำคัญใน BITs ได้แก่ การตกลงอนุญาตให้นักลงทุนจากจีน เข้ามาลงทุนใน EU ได้ แต่ในเวลาเดียวกัน ไม่มีการถามกลับไปว่า แล้วจะมีศาลในประเทศจีน ที่ชาวยุโรปจะสามารถเรียกร้องสิทธิได้บ้าง ซึ่งใน BITs เน้นความเท่าเทียมกันในด้านต่างๆ ไว้เป็นหลัก และแน่นอน ที่สิ่งนี้จะเป็นสิ่งสำคัญที่ควรจะมีด้วย เรียกว่า “ความเท่าเทียมกัน” กลับเป็นสิ่งที่ขัดแย้งกับนโยบายรัฐทุนนิยมของจีนมาก ซึ่งการที่จะปรับนโยบายรัฐทุนนิยมของจีนได้ กลุ่มประเทศตะวันตกและ USA จะต้องรวมแรงกัน ที่ผ่านมา ภายใต้การปกครองของ นาย Donald Trump ไม่สามารถทำให้เกิดแรกผลักดันร่วมกัน เกิดขึ้นได้ แต่ในอนาคต ภายใต้การทำงานร่วมกับนาย Biden เป็นไปได้ที่โลกตะวันตก จะสามารถทำลายกำแพงนโยบายรัฐทุนนิยมของจีนได้ และแน่นอน เยอรมนี จะเป็นประเทศสุดท้าย ที่ต้องการให้มีการแยกตัวออกจากจีนด้านเศรษฐกิจ เนื่องจากความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ ของทั้ง 2 ประเทศ ในช่วง 30 ปีที่ผ่านมา ผูกพันกันมากเกินไปที่จะสามารถแยกออกจากกันได้ ซึ่งส่วนหนึ่งของการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของจีน เกิดขึ้นได้ ก็เพราะความผูกพัน แต่เยอรมนีไม่ควรที่จะคิดว่า ยิ่งประเทศจีนมีความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจมากขึ้นเท่าไร ประเทศจีนก็จะยิ่งเปิดประเทศมากขึ้น เท่านั้น ซึ่ง

- นโยบายภาครัฐ เศรษฐกิจการลงทุน แนวโน้มตลาด รายงานสินค้าและบริการ อื่นๆ

หมายเหตุ - ข้อมูลต่างๆ ที่ปรากฏ เป็นข้อมูลที่ได้ จากแหล่งข้อมูลหลากหลายที่มา และมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ข้อมูลแก่บุคคลที่สนใจเท่านั้น ทั้งนี้ สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ กรุงเบอร์ลิน จะไม่รับผิดชอบในความเสียหายใดๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการที่บุคคลนำ ข้อมูลไปใช้ไม่ว่าโดยทางใด

เป็นความคิดที่ผิด ในวันที่ ประเทศจีน มีอำนาจทางเศรษฐกิจ สูงที่สุดในประวัติศาสตร์ แต่ในเวลาเดียวกัน ก็มีการใช้อำนาจเผด็จการ อย่างที่ไม่เคยมีมาก่อน ด้วยเช่นกัน

จาก Handelsblatt 8 มกราคม 2564

Office of Commercial Affairs - Royal Thai Embassy
Petzowerstr. 1, 14109 Berlin, Germany
email - thaicom.berlin@t-online.de

นโยบายภาครัฐ เศรษฐกิจการลงทุน แนวโน้มตลาด รายงานสินค้าและบริการ อื่นๆ

หมายเหตุ - ข้อมูลต่างๆ ที่ปรากฏ เป็นข้อมูลที่ได้ จากแหล่งข้อมูลหลากหลายที่มา และมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ข้อมูลแก่บุคคลที่สนใจเท่านั้น ทั้งนี้ สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ กรุงเบอร์ลิน จะไม่รับผิดชอบต่อความเสียหายใดๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการที่มีบุคคลนำ ข้อมูลไปใช้ไม่ว่าโดยทางใด